

Huvudman

Stiftelsen Josefinaskolan
Organisationsnummer 814800-7258
styrelsen@josefinaskolan.nu

Ärendet

Tillsyn av Josefinaskolan i Sigtuna kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Josefinaskolan att senast **den 26 september 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande trygghet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Josefinaskolan ska vidta följande åtgärder

Trygghet

1. Se till att utforma skolmiljön så att eleverna tillförsäkras en trygg rastverksamhet. I detta ingår att genomföra de insatser som skolan har beslutat om under kategorin "Rastverksamhet" i skolans plan mot kränkande behandling. I detta ingår även att lärare ingriper och vidtar åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet (4 kap. 7 § och 5 kap. 3 och 6 §§ skollagen).
2. Se till att rektorn, genom att inhämta uppgifter från lärare och elever, följer upp och utvärderar arbetet med att skapa trygghet i rastverksamheten (2 kap.

9 och 10 §§ skollagen; förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga [Lgr11], 2.8 Rektorns ansvar).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt kränkande behandling.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av utbildningen på waldorfskolor inlett en tillsyn av Josefinaskolan i Sigtuna kommun. Tillsynen omfattar skolformerna förskoleklass och grundskola.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Josefinaskolan följer gällande bestämmelser om undervisning utifrån läroplanen, garanterad undervisningstid, tidiga stödinsatser, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, trygghet och kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt rast- och lektionsobservationer den 1, 7 och 8 november 2021. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat timplanen, kartläggningsmaterial för förskoleklass, bedömningsstöd för årskurs 1 och resultaten av de nationella proven i årskurs 3, skolans ordningsregler, skolans plan mot kränkande behandling samt dokumenterade kränkingsanmälningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). En skolenhets rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas (2 kap 9 § skollagen). Rektor beslutar även om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap 10 § skollagen). Dessa bestämmelser ligger till grund för samtliga bedömningar och åtgärder.

Föreläggande

Trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under de rastobservationer som Skolinspektionen genomförde observerades bland annat följande händelser.

- En äldre och en yngre elev brottas med varandra, varvid den äldre eleven kastar den yngre eleven i marken flera gånger.
- En elev på högstadiet skriker "gay" och "bög" till en annan elev medan en ytterligare elev filmar. En klasskamrat skriker att eleven ska ta bort filmen.
- Två elever fäller en tredje elev och springer sedan iväg med dennes glasögon. En stund senare observeras hur eleven som har förlorat sina glasögon blir fasthållen av samma elever.
- En elev blir knuffad och jagad och sedan fasthållen vid skåpen.
- Flera elever hamnar i konflikt med varandra på väg till matsalen. En elev får ett slag i huvudet.
- Tre elever slåss och fäktar med pinnar.

Skolinspektionen observerade att personal som befann sig i närheten eller passerade såg händelserna utan att ingripa. I något fall agerade inte personal, trots att elever vände sig till dem. Vid ett annat tillfälle ingrep personal, men när situationen sedan fortsatte trots tillrättavisning agerade personalen i fråga inte utifrån den fortsatta situationen.

I intervju uppger elever att det är brist på rastvakter för mellanstadiet och att de som är rastvakter för lågstadiet, främst de nya lärarna, flera gånger har nekat mellanstadieeleverna hjälp då det inträffat konflikter på rasterna genom att säga att de inte ansvarar för mellanstadieeleverna. Eleverna berättar att de nya lärarna brukar ignorera konflikter mellan eleverna. Eleverna tillägger att de däremot får stöd i konflikthantering under rasterna av sina ordinarie lärare i de fall de får reda på att en konflikt har skett.

Rektorn tillstår att hon känner igen att elever tidigare inte har fått stöd av rastvaktspersonal då konflikter inträffat. Enligt rektorn har dock skolan arbetat med detta och eleverna har i den senaste trygghetsenkäten inte angett detta som ett problem.

Lärare uppger i intervju att det tidigare har funnits problem med otrygghet under rasterna, men att ansvariga på skolan vidtagit åtgärder mot detta. Exempelvis har skolgården delats upp mellan förskoleklassen och de olika stadierna i syfte att öka tryggheten.

Av skolans senaste plan mot kränkande behandling framgår bland annat följande gällande Rastverksamhet under rubriken Mål och insatser. Mål är att öka vuxennärvaron, öka utbudet av aktiviteter på lektionsfri tid samt planera för en trivsam inomhusmiljö på högstadiet. Syftet är att alla elever ska känna att de vid behov har en vuxen i närheten att vända sig till under rasterna. Den lektionsfria tiden är en viktig del för elever-elever i olika åldrar och lärare-elever att skapa tillitsfulla relationer och ett gott socialt klimat. Under insatser anges bland annat se över scheman för rastvakter, tydliggöra rastvaktens uppdrag i klass F-9 och arbeta fram en plan för inomhusmiljön lektionsfri tid för högstadiet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Vidare får rektorn eller en lärare enligt skollagen vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet (5 kap. 6 § skollagen).

Av läroplanen framgår att läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling (Lgr 11, 2.1 Normer och värden). Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet (Lgr 11, 2.8 Rektors ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet. Tillsynen visar att det under rastverksamheten återkommande sker konflikter och kränkande situationer mellan eleverna utan att personal agerar.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Josefinaskolans verksamhet vid Josefinaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller trygghet. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Josefinaskolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning utifrån läroplanen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (1 kap. 4 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen). För varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen (1 kap. 11 § skollagen). I skollagen anges vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta (10 kap. 4 § skollagen). För varje ämne finns en kursplan (10 kap. 8 § skollagen). Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (Lgr 11, 5 Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare och rektorn samt genomfört lektionsobservationer. Skolinspektionen har även tagit del av skolans timplan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Vidare framgår att regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan) (10 kap. 5 § skollagen). Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Skolinspektionen har även tagit del av dokumentation kring tidiga stödinsatser.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som ska uppnås i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Vidare framgår att det göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav för årskurs 1 eller 3 som ska uppnås. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppnå de kunskapskrav som anges där ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar (5 §) eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (7§). Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 § (3 kap. 4 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att verksamheten brutit mot bestämmelserna när det gäller att undervisningen ska bedrivas utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt genomfört rast- och lektionsobservationer. Skolinspektionen har även tagit del av skolans plan mot kränkande behandling samt dokumenterade kränkningsanmälningar.

Rättslig reglering

Av skollagen följer att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.

Utredaren Anna Alm har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Kajsa Andersson, Lars-Henrik Bergström och Hanna Kindén medverkat.